

TOT CE TREBUIE SĂ ȘTII DESPRE

LĂCURI

Text realizat de prof. dr. Ioan Mărculeț

Ce sunt lacurile?

Respect pentru oameni și cărți

Apa acoperă o mare parte a Pământului și este un lichid indispensabil vieții. Ea se găsește sub diferite forme: lichidă, solidă (gheață și zăpadă) și gazoasă (vapori). Este prezentă în cadrul Oceanului Planetar, dar și pe continente, ca ape curgătoare, ape stătătoare, ghețari etc.

DE RETINUT

Din categoria apelor continentale stătătoare fac parte și lacurile. Acestea sunt întinderi de apă acumulate în adânciturile (depresiunile) de pe continente și insule.

În general, lacurile nu comunică cu mările și oceanele. Cumulate, lacurile se întind pe 2,7 milioane km² (1,8% din suprafața planetei), iar apa lor reprezintă doar 0,013% din apa de pe Terra.

2

DE RETINUT

Știința care se ocupă cu studierea lacurilor se numește *limnologie*.

Numele provine din limba greacă, „limnos” însemnând lac, baltă sau mlaștină.

Limita dintre lacuri și bălți este greu de stabilit. În general, diferența este dată de întindere și adâncime.

■ Întinderile lacurilor pot fi de la câțiva metri pătrați la câteva mii de kilometri pătrați (Marea Caspică - 371.000 km², Lacul Superior - 82.100 km², Aral - 66.858 km², Victoria - 62.940 km²).

■ Adâncimile pot fi de câțiva zeci de centimetri la câteva sute de metri (Baikal 1.637 m, Tanganyika 1.471 m, Malawi 702 m, Sclavilor 614 m).

ȘTIATI CĂ

... în România, cel mai întins lac natural este Razim (415 km²), iar cel mai adânc lac natural este Zănoaga (29 m)?

3

...cel mai adânc lac din România este Avram Iancu sau Ocna Pustie (132,5 m)? Este situat în orașul Ocna Sibiu și s-a format între 1850 și 1890, pe locul celei mai mari exploatare de sare din regiune.

În unele situații, lacurile poartă numele de mări: Marea Caspică, Marea Moartă, Marea Aral.

Dar aceste denumiri au fost date din cauza cauzei întinderii, ele neavând deschidere la Oceanul Planetar.

VOI CE CREDEȚI?

Lacurile fac parte din categoria:
a) apelor continentale curgătoare; b) apelor Oceanului Planetar; c) apelor subterane;
d) apelor continentale stătătoare.

Tipuri de lacuri

Lacurile s-au format natural, prin acțiunea agenților interni și externi, ori au fost amenajate de om.

După locul în care s-a acumulat apa, lacurile sunt de mai multe categorii: tectonice, vulcanice, glaciare, limanuri maritime, lagune, carstice, lacuri de tasare în loess, lacuri de baraj natural, artificiale.

Lacurile tectonice

DE RETINUT

Lacurile tectonice s-au format prin acumularea apei în depresiuni create de mișcările plăcilor tectonice și în faliile produse pe blocurile continentale.

Sunt, în general, lacuri foarte întinse și cu adâncimi mari.

În Africa se găsește cel mai întins sistem de lacuri tectonice (Mobutu Sese Seko, Edward, Tanganyika, Kiwu, Rukwa, Malawi ș.a.).

Majoritatea acestora sunt situate de-a lungul rifturilor din estul continentului.

Lacul Baikal, de origine tectonică, se află în sudul Siberiei de Est (Asia, Rusia) și s-a format în urma cu circa 20-25 milioane de ani.

DE REȚINUT

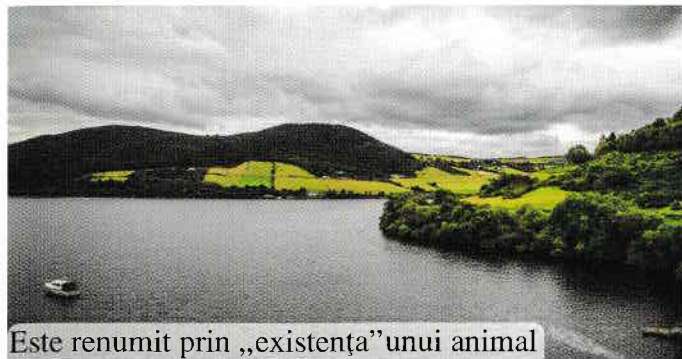
Este cel mai adânc lac de pe Terra (1 637 m) și reprezintă una dintre cele mai mari rezerve de apă dulce din lume (23 000 km³).

Datorită celor aproximativ 800 de specii de animale și 245 de specii de plante endemice, este considerat un mare „muzeu viu”.

Aici trăiește singura focă de apă dulce, focă de Baikal.

Lacul Ness (Loch Ness), din Scoția, este de origine tectono-glaciară și are adâncimea maximă de 230 m.

Este renumit prin „existența” unui animal acvatic ieșit din comun, numit monstrul din Loch Ness (prescurtat Nessie).

Lacurile vulcanice

DE REȚINUT

Lacurile vulcanice sunt lacurile care s-au format în urma activităților vulcanice.

Acestea sunt de mai multe subtipuri: în crater, de caldeiră, maare, de baraj etc. Mai cunoscute sunt cele de crater, acumulate, cel mai frecvent, în craterile vulcanilor stinși.

Cele mai numeroase lacuri vulcanice se găsesc de-a lungul Cercului de Foc al Pacificului și în regiunea Marelui Rift African.